

حافظ به تصحیح همه ما

علی ورامینی

دبیر گروه فرهنگ

در زبان فارسی یکی از بیشترین شخصیت‌هایی که درباره آن متن و محتوا منتشر شده، حافظ است؛ احتمالاً میان اندیشه‌ورزان جغرافیای فرهنگی ایران، بیشترین کسی است که درباره او صحبت شده است. این اتفاق برای این است که حافظ خیلی شبیه ماست. انگار اعتلایافته‌ترین نسخه ما آدم‌های معمولی است. ماها که درگیر زیست روزمره ایم، درد و رنج می کشیم، عاشق می شویم، حیرت می کنیم، عزیز از دست می دهیم، شک می کنیم، به ذات هستی فکر می کنیم، حسادت می کنیم، زخم داریم، گاهی امید داریم، گاهی در پوچی مطلق غوطه‌ور می شویم و... حافظ همه این‌ها هست و بیشتر از این. حافظ خیلی آدم است. برای همین هرکس به دیوانش تفل می‌زند، به نامیدی از آن در نمی‌رود؛ چراکه بالاخره ردی از خودش در آن دریا خواهد یافت. حافظ هم دختر و پسر نوجوان تازه عاشق شده را می‌تواند مخاطب خود کند، هم گوته‌ای را که فخر ادبیات کلاسیک غرب است.

آیا این حافظ را از دیگر غول‌های ادبیات کلاسیک ما ارزشمندتر می‌کند؟ حتماً که نه، اما حافظ را از هم‌ترازش تمایز چرا. مثلاً برای همدل شدن با مولانا و لذت‌بردن از ادبیات او باید تا حد زیادی در پیش‌فرض‌هایی با او مشترک بود. تا پیش‌فرض‌های او پیش‌فرض‌های شما نشود، نمی‌توان از خیلی از گفته‌هایش لذت «تام» برد. این تام خیلی مهم است؛ مراد از تام یعنی فرم و محتوا یا هم، ممکن است شما با مولانا در خیلی چیزها همدل نباشید اما از وزن و چیدمان شعر او خوش‌تان بیاید یا برعکس، تا هم‌زمان از این دو لذت نبرید، لذت تام نخواهد شد. در مواجهه با حافظ کمتر دچار چنین وضعیتی می‌شوید. حافظ مثل همه ما تردید دارد، کلام‌اش اکثر اوقات قطعی نیست، جای فرار می‌گذارد. در بیشتر مسائل هستی نه‌فقط قطعیت دارد که با کسی هم شوخی ندارد. همچنین حافظ وسواس عجیبی به شکل شعرش داشته است. بارها و بارها برمی‌گشته تا نسخه قبلی بیت یا مصرعی را اصلاح کند. اصلاً برای همین است که نسخه‌های متعددی از حافظ داریم.

ازسوی دیگر حافظ کمتر اهل موعظه است. پند مکرر آدمی را دور می‌کند. سعدی پند زیاد دارد و تقریباً همه‌پندهایش منطقی است و کاربردی، بایدسپاسگزار او بود از این بابت. حتماً که از این منظر نمی‌توان تخیلی برای سده‌ای یا اندیشمند دیگری که زبان به پند گشوده قائل شد، ولی موعظه‌گری هرچه بیشتر شود، مردم فاصله بیشتری با موعظه‌گر پیدا می‌کنند، چراکه دیگر او را دور از خود، کسی می‌بینند که از پله‌ای بالاتر با آن‌ها سخن می‌گوید. برای همین هروقت که نیاز به نصیحت داشتند، سراغ او می‌روند، نه وقتی که دل‌شان می‌گیرد یا شاد می‌شوند.

سیگاری‌های می‌گویند که سیگار همه‌جا و بعد از همه چیز می‌چسبد؛ آن لحظه که از شادی می‌خواهی حباب‌وار کلاه بالا بیندازی یا آن اوقاتی که غم عالم همه به بار تو می‌شود، سیگار رفیق آدم سیگاری است. حافظ هم چنین است؛ همه لحظات می‌چسبد. مثل یک رفیق ناب هم قدم همه لحظات است. در حقیقت حافظ زندگی روزمره، دغدغه‌ها، آشنایی‌ها، نااکامی‌ها و وصل‌های آدمی را به منتهی‌الیه شعر ایرانی گره زده، آن را ویراسته و با وسواس زیاد انتخاب کرده و در اختیار فارسی‌زبانان تا بد گذاشته است.

انگار هر فارسی‌زبانی یا حتی هر آدمی می‌تواند یک تصحیح خاص خودش از حافظ داشته باشد. ازمنظری دیگر هم حافظ بحری است که هیچ صیادی را بی‌روزی نخواهد گذاشت. می‌گویند در کتابخانه غنی او نزدیک به ۷۰۰ دیوان از شعرایی که تا آن زمان شناخته شده بودند وجود داشته است. حتی نصف این عدد هم درست باشد یعنی حافظ تقریباً به همه شعرهای مهم پیش از خودش تسلط داشته است. آن رند به همه آن باغ‌ها سری می‌زند، بهترین گل را می‌چیند، شاخ و برگ‌اش می‌دهد، آن را به غایت فرم می‌رساند و همه را گلستان خودش پیش‌روی مخاطب‌اش می‌گذارد. برای همین تقریباً آنچه خوبان همه دارند، حافظ یک‌جا دارد. حافظ هم‌زمان خیام، باباطاهر، مولانا، سعدی، خواجه، فردوسی و نظامی دارد. درواقع توفیق حافظ تقریباً توفیق کل ادبیات کلاسیک است.

مجموع این‌ها باعث می‌شود که حافظ بار سنگین هستی را برای ما ایرانیان تحمل پذیرد کند. غایت هنر و ادبیات، تلطیف زمختی زندگی است. آدم وقتی می‌بیند یکی ۷۰۰ سال پیش همان دردی را کشیده که او امروز از آن رنج می‌برد، نوری در دل‌اش می‌تابد که او در این رنج تنها نیست. حافظ این را با هنر ناب‌اش به ما رسانده است. از بخت‌بازی ماست که حافظ داریم و می‌توانیم حافظ‌بخوانیم.

۱۶ ساعت

24 HOURS

hammihanmedia@gmail.com

@Hammihanonline

- صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کریم‌ساجی
- مشاوران: عباس عبیدی و احمد زیدآبادی
- سردبیر: محمدجواد روح
- معاون سردبیر: مهرداد خدیر
- دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
- دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
- علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
- مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
- مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
- هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸

• لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

تصویر: Getty Images

زلزله ترامپ در رمزارزها

تعارف ۱۰۰ درصدی آمریکا بر کالاهای چینی در روزهای گذشته بازار رمزارزها و سهام غول‌های فناوری را به هم ریخت

مهسا طاعتی

گزارشگر هم‌میهن

با اعلام دونالد ترامپ مبنی بر اعمال تعرفه‌های ۱۰۰ درصدی بر واردات کالاهای چینی و محدودیت‌های جدید بر صادرات نرم‌افزارهای حیاتی به کشور چین، جنگ تجاری میان آمریکا و چین وارد مرحله‌ای تازه شد. در پی این تصمیم، بازارهای مالی از شاخص‌های بورس آمریکا و سهام غول‌های فناوری گرفته تا قیمت ارزهای دیجیتال با سقوط شدیدی مواجه شدند. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا روز دهم اکتبر ۲۰۲۵ (۱۸ مهرماه ۱۴۰۴) از اعمال تعرفه ۱۰۰ درصدی بر تمام واردات چین از اول نوامبر (۱۰ آبان‌ماه ۱۴۰۴) خبر داد. ترامپ در بیانیه‌ای این خبر را اعلام و به آنچه او اقدام «فوق‌العاده تهاجمی» یکن برای اعمال کنترل‌های صادراتی گسترده بر تقریباً هر محصول تولیدی نامید، اشاره کرد. این اقدام رئیس‌جمهور آمریکا در واکنش به اقدامات اخیر پکن گرفته شده؛ زمانی که چین تصمیم گرفت پنج ماده نادر حاکی کلیدی را به فهرست اقلام دارای محدودیت صادراتی خود اضافه کند. پیش‌ازاین هم، چین چندین بار صادرات مواد نادر حاکی و برخی فلزات حساس را با سهمیه و تعرفه محدود کرده بود که موجب مناقشاتی با آمریکا، ژاپن و اتحادیه اروپا شده است. از آوریل ۲۰۲۵ نیز، کنترل‌های صادراتی بر این مواد را در پاسخ به فشارهای تجاری آمریکا افزایش داده است.

سود ۲۰۰ میلیون دلاری در بحران

ماجرای این قرار است که آمریکا و چین سال‌هاست به‌دلیل کسری تجاری بزرگ آمریکا، نگرانی از سرقت فناوری، حمایت گسترده چین از شرکت‌های دولتی و رقابت بر سر برتری تکنولوژیک جنگ تجاری دارد. اولین بار آمریکا در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ تعرفه‌های سنگینی بر محصولات چینی به‌خصوص فولاد، آلومینیوم، لوازم الکترونیکی و کالاهای مصرفی وضع کرد. چین هم در مقابل تعرفه‌هایی بر کالاهای آمریکایی اعمال کرد. البته با اینکه در آن‌زمان هم بازارهای جهانی و صنایع وابسته به چین در زنجیره تأمین تحت‌فشار قرار گرفتند، اما به‌دلیل اینکه درصد تعرفه‌ها کمتر بود و بر کالاهای خاصی اعمال می‌شد، به‌اندازه تعرفه ۱۰۰ درصدی اخیر بازارهای مالی را در شوک فرو نبرد. تصمیم اخیر ترامپ به‌سرعت واکنش‌های شدیدی در بازارهای مالی جهان ایجاد کرد. شاخص‌های بورس آمریکا و سهام شرکت‌های فناوری بزرگ مانند الفابت، متا، آمازون، انویدیا، تسلا و... کاهش یافت.

تبعات تعرفه ۱۰۰ درصدی ترامپ بر واردات محصولات چینی فقط به کاهش سهام و شاخص بازارهای مالی محدود نشد؛ بلکه در بازار ارزهای دیجیتال هم، قیمت بیت‌کوین و اتریوم سقوط شدیدی را تجربه کرد و میلیاردها دلار از موقعیت‌های معاملاتی به‌دلیل نوسانات بالا از دست رفت. ارزش بیت‌کوین با کاهش ۸/۴ درصدی به ۱۰۴,۷۸۲ دلار رسید و اتریوم نیز با کاهش ۵/۸ درصدی به ارزش ۲۴۳۷ دلار رسید. البته، یک تردید حرفه‌ای در این شرایط با استفاده از اطلاعات و زمان‌بندی دقیق، اقدام به شورت کردن بیت‌کوین و اتریوم کرده و سودی حدود ۲۰۰ میلیون دلار از بازاری پرنوسان و پرریسک به‌دست آورده است.

دلیل سقوط قابل توجه ارزش بیت‌کوین، اتریوم و سایر ارزهای دیجیتال بزرگ این است که معاملات رمزارزها به‌عنوان دارایی‌های پرریسک در زمان بی‌ثباتی‌های اقتصاد جهانی، بیشتر از قبل با عدم قطعیت و ترس مواجه می‌شوند. ازسوی دیگر، استخراج بیت‌کوین به مواد نادر حاکی و فناوری‌های تولید چیپ وابسته است و با محدودیت‌های صادراتی چین، فشار مضاعفی بر این بخش وارد می‌شود و انتظارات منفی در خصوص رشد و توسعه شبکه‌های بلاکچین ایجاد کرده است. بااین حال کارشناس‌ها معتقدند که هرچند در کوتاه‌مدت، فشارهای ناشی از تعرفه‌ها و تنش‌های

تجاری می‌تواند به کاهش بیشتر قیمت رمزارزها منجر شود، اما برخی دیگر از تحلیلگران امیدوارند که در میان مدت و بلندمدت، رمزارزها بتوانند به‌عنوان ابزاری برای پوشش ریسک در برابر تورم و نوسانات ارزی ایفای نقش کنند. البته اگر دولت‌ها به سمت تنظیم قوانین مشخص‌تر و ایجاد چارچوب‌های قانونی برای رمزارزها حرکت کنند؛ می‌تواند به بازگشت اعتماد سرمایه‌گذاران و رشد بازارهای دیجیتال کمک کند که این فرآیند زمان‌بر و نیازمند ثبات سیاسی و اقتصادی در سطح جهانی است.

سروش صنایع فناوری و دفاعی

جدای از تأثیرات کوتاه‌مدت اما شدید اعلام زمان دقیق اعمال تعرفه ۱۰۰ درصدی برای واردات کالاهای چینی بر بازارهای مالی، تحلیل‌گران معتقدند که این اقدام در بلندمدت می‌تواند زمینه‌ساز اختلال در زنجیره‌های تأمین جهانی و افزایش قیمت کالاهای مصرفی در ایالات متحده شود. کاهش رشد اقتصادی، افزایش فشار بر بازارهای مالی، تأثیر بر شرکت‌های فناوری و افزایش تورم ازجمله این پیامدهاست. با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از کالاهای مصرفی در آمریکا از چین وارد شده‌اند و پیدا کردن جایگزین برای آن‌ها سخت خواهد بود، با شروع اخذ تعرفه ۱۰۰ درصدی از واردات کالاهای چینی به آمریکا، هم هزینه‌های تولید، هم قیمت‌ها در بازار مصرف این کشور افزایش می‌یابد. همچنین از آنجا که اقتصادهای بزرگ جهان به یکدیگر وابسته هستند، با این اقدام رشد اقتصادی در جهان کاهش و فشارهای تورمی هم افزایش خواهد یافت. علاوه بر این، با اعمال تعرفه ۱۰۰ درصدی ترامپ بر کالاهای چینی، درآمد و فروش شرکت‌های فناوری بزرگ آمریکایی از جمله انویدیا و کوالکام با کاهش قابل توجهی مواجه خواهد شد. به این دلیل که این دو شرکت بخش مهمی از درآمد خود را از بازار چین به‌دست می‌آورند و احتمالاً مجبور خواهند شد تا استراتژی‌های خود را تغییر دهند و به‌دنبال بازارهای جایگزین بگردند. این تغییرات همچنین می‌تواند روی نوآوری و توسعه فناوری نیز تأثیرگذار باشد. ترکیب تعرفه‌های عظیم ۱۰۰ درصدی آمریکا و محدودیت‌های چین بر صادرات فناوری‌های حساس، خطرات بزرگی برای زنجیره تأمین صنایع فناوری و دفاع ایجاد خواهد کرد؛ زیرا برخلاف اقدامات قبلی که معمولاً به‌صورت تدریجی و محدود انجام می‌شد، این بار شاهد اقداماتی همه‌جانبه و گسترده هستیم که به‌شدت بر شرکت‌های وابسته به فناوری‌های وارداتی چینی یا آمریکایی اثرگذار خواهد بود. علاوه بر پیامدهای اقتصادی، اقدام اخیر ترامپ رقابت و تنش‌های ژئوپلیتیک را بین دو اقتصاد اول جهان تشدید می‌کند. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا تهدید کرده است که دیدار برنامه‌ریزی شده خود با شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین، در حاشیه نشست آسان‌آر الغو کند. درمجموع ازبایی‌ها نشان می‌دهد که چنین تنش‌هایی در بالاترین سطوح دیپلماتیک، احتمال اقداماتی تلافی‌جویانه از سوی چین را افزایش می‌دهد. چین هم در واکنش‌های قبلی به اقدامات مشابه آمریکا، تعرفه‌های متقابل وضع کرده و شرکت‌های آمریکایی را تحت فشار قرار داده است.

نکته دیگری هم وجود دارد. با توثیت‌های ترامپ و تصمیم‌های او، عملاً بازار جهانی رمزارزها وارد دورانی شده که تا پیش از سابقه نداشته است. وقتی یک سیاست‌مدار با پستی ساده در پلتفرم اجتماعی باعث سقوط آزاد قیمت رمزارزها و محو لحظه‌ای میلیاردها دلار از ارزش بازار دارایی‌های دیجیتال می‌شود، یکی از معانی‌اش این است که اثر موضع‌گیری‌های سیاسی و سیاست‌گذاری‌های دولت‌ها بر بازار رمزارزها بیش از هر زمان دیگری است. حوزه‌ای که زمانی قرار بود به‌عنوان پناهگاهی امن، غیرمتمرکز و ضدسیستمی در برابر دخالت‌های دولتی‌ها و سیاست‌های پولی سنتی عمل کند، اما حالا با یک توطئه از چهره‌ای سیاسی، بزرگ‌ترین نقض‌شدن‌های تاریخ دارایی‌های دیجیتال را تجربه کرده است. واقعیت این است که بازار رمزارزها، دیگر یک چیزه دورافتاده نیست؛ بلکه سنسوری فوق حساس است که نشانگرش به‌طور محسوسی به بازی قدرت‌های سیاسی گره خورده است.

گزارش ورزش

وزنه‌برداری ایران بر بام دنیا

بررسی عملکرد تیم ملی در مسابقات جهانی نروژ

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

شب گذشته با مدال برنزی که علی داوودی در یک‌ضرب دسته فوق سنگین کسب کرد، قهرمانی وزنه‌برداری ایران قبل از شروع دوضرب مسجل شد. تیم ملی وزنه‌برداری ایران با کسب ۳۶۶ امتیاز در مسابقات جهانی در صدر جدول تا روز پایانی قرار داشت و در صورت تداوم در خوش ملی‌پوشان در روز شنبه، با اقتدار قهرمان جهان می‌شد که همین اتفاق نیز با وجود مصدومیت و عدم حضور آیت شریفی رخ داد و ایران، طلایی شد. سال گذشته تیم ملی وزنه‌برداری ایران با مجموع ۵۶۶ امتیاز بعد از چین به مقام دوم رسید و امسال فرصت مناسبی بود تا نایب‌قهرمانی را به قهرمانی تبدیل کنند. مسابقات وزنه‌برداری قهرمانی جهان ۲۰۲۵ به میزبانی فوره نروژ در حالی پیگیری شد که ایران تا روز پایانی در صدر جدول امتیازی تیمی قرار داشت. تیم ملی وزنه‌برداری ایران با ۸ وزنه‌بردار راهی این مسابقات شد. در این گزارش قصد داریم عملکرد وزنه‌برداران ایران در مسابقات جهانی را بررسی کنیم که چطور از مقام نایب قهرمانی سال گذشته در بحرین، به مقام قهرمانی امسال در کشور نروژ دست یافتند.

خلق شگفتی در دسته ۹۴ کیلو

یکی از موفقیت‌های امسال وزنه‌برداری ایران، موفقیت علیرضا معینی بود که موفق شد در دسته ۹۴ کیلوگرم در یک‌ضرب به مدال طلا برسد و در مجموع به مدال نقره رسید. ازطرف دیگر، علی عالی‌پور دیگر وزنه‌بردار ایران در دسته ۹۴ کیلوگرم، موفق به کسب مدال نقره در یک‌ضرب شد. سال گذشته نیز عالی‌پور به مدال برنز و مجموع دسته‌ای خود دست یافته بود. ایلپا صالحی‌پور ۱۹ ساله که اولین تجربه جهانی او در رده بزرگسالان بود در پایان رقابت‌های حرکت یک‌ضرب عنوان چهارم را به خود اختصاص داد. در این دسته «لوپز» کلمبیایی با مهار وزنه ۱۷۷ کیلوگرمی، رکورد قهرمانی جهان را که در اختیار خودش بود، یک کیلوگرم ارتقاء داد و به مدال طلا رسید.

رکوردشکنی جوانان جهان

علیرضا نصیری دیگر نماینده ایران در دسته ۱۱۰ کیلوگرم، موفق به کسب دو مدال نقره در دوضرب و مجموع شد. علیرضا نصیری ۱۹ ساله در مسابقات وزنه‌برداری قهرمانی جهان با مهار وزنه ۲۳۱ کیلوگرمی، رکورد دوضرب و مجموع دسته ۱۱۰ کیلوگرم جوانان جهان را به‌نام خودش ثبت کرد و صاحب مدال نقره شد. نصیری در حرکت اول یک‌ضرب، وزنه ۱۸۳ کیلوگرم را نتوانست مهار کند. او در دومین حرکت دوضرب باز هم نتوانست وزنه ۱۸۳ کیلوگرم را مهار کند و از نظر ذهنی به‌بهر ریخت، اما در ادامه به‌دقت سلیمی سرمربی تیم ملی برای اینکه نصیری اوت نشود و در جدول بماند، یک کیلوگرم وزنه او را بیشتر کرد و پس از یک وقفه، ن روی تخته رفت و سرانجام توانست وزنه ۱۸۴ کیلوگرم را بالای سر بربرد. به این ترتیب علیرضا نصیری با مهار وزنه ۱۸۴ کیلوگرم در حرکت یک‌ضرب به‌عنوان هفتمی رسید. به این ترتیب نصیری در گروه ۸ در یک‌ضرب رکورد ۱۸۴ کیلوگرم، دوضرب ۲۳۱ کیلوگرم و مجموع ۴۱۵ کیلوگرم را به‌ثبت رساند و به‌ترتیب در رده هفتم، دوم و دوم جای گرفت. نصیری دو مدال نقره دوضرب و مجموع دنیا را کسب کرد. او با ثبت رکورد ۲۳۱ کیلوگرم در دوضرب رکورد جوانان جهان را شکست.

تقابل با کره شمالی در روز پایانی

گفتنی است تا روز پایانی تیم ملی وزنه‌برداری ایران با کسب ۳۶۶ امتیاز در صدر جدول بود و کره شمالی با کسب ۲۵۴ امتیاز در جایگاه دوم قرار داشت. وزنه‌برداران ایران در حالی در صدر جدول قرار گرفتند که در روز پایانی در دسته فوق سنگین علی داوودی و آیت شریفی می‌توانستند فاصله را بیشتر کنند. بااین حال آیت شریفی به‌دلیل مصدومیت انصراف داد و علی داوودی با مدال برنز در یک‌ضرب، قهرمانی ایران را قطعی کرد. سال گذشته علی داوودی در مسابقات جهانی بحرین، موفق شده بود به مدال نقره دوضرب و مجموع و برنز یک‌ضرب دسته فوق سنگین برسد. گفتنی است کره شمالی نتوانست در دسته فوق سنگین در یک‌ضرب عملکرد خوبی داشته باشد به‌همین دلیل قهرمانی ایران با یک برنز داوودی در یک‌ضرب قطعی شد. ازسوی دیگر این نکته را نیز باید اشاره کنیم که آیت شریفی روی زانو خود احساس دردی کرد و پیش از اعزام نیز این موضوع را به کادر پزشکی اطلاع داده بود، اما در نهایت با تیم اعزام شد تا شانس خود را برای این مسابقات امتحان کند که نشد.

علیرضا نصیری رکورد جوانان جهان را در دسته ۱۱۰ کیلوگرم شکست/ عکس: وانا